

T.C.
İSTANBUL NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
Engelli Öğrenci Eğitim-Öğretim ve Sınav Uygulama Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı; İstanbul Nişantaşı Üniversitesinin önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören engelli öğrencilere yönelik eğitim öğretim ve sınav-değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Uygulama Esasları; İstanbul Nişantaşı Üniversitesinin önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören engelli öğrencilere yönelik eğitim öğretim, sınav süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Uygulama Esasları; 18 Ekim 2020 tarih ve 31278 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’ne, 11 Ekim 2020 tarih ve 31271 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’ne ve İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Senatosunun 25.01.2017 tarih ve 2017/3-9 sayılı kararıyla kabul edilen Engelsiz Yaşam ve Koordinasyon Birimi Yönergesi’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE4 - (1) Bu Uygulama Esaslarında geçen:

- a) **Akademik Birim Temsilcisi:** Enstitü, fakülte, yüksekokuldan görevlendirilen bir akademik ya da idari personeli,
- b) **Ders:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesinde önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan teorik ve uygulamalı tüm dersleri,
- c) **Engelli Öğrenci:** Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve bu güçlükleri gidermede desteğe gereksinimi olan yükseköğretim öğrencisini,
- ç) **Engelli Sağlık Kurulu Raporu:** Tam teşekküllü bir sağlık kuruluşu tarafından düzenlenen, bireylerin engele bağlı işlev kaybının değerlendirildiği ve engellilik oranının, süresinin, kalıcılığının ya da ilerleme olasılığının belirtildiği tıbbî belgeyi,
- d) **Koordinatörlük:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelsiz Yaşam ve Koordinasyon Birimi yöneticiliğini,
- e) **Rektör:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektörü’nü,
- f) **Senato:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Senatosu’nu,
- g) **Sınav:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesinde önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında yapılan teorik ya da uygulamalı ara sınav, final sınavı, bütünleme sınavı, mazeret sınavı, tek ders ve mülakat sınavlarını,
- ğ) **Üniversite:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Eğitim – Öğretimin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Derslerin sunumu

MADDE 5 - (1) Engelli öğrencilerin derslerde hedeflenen kazanımları elde edebilmelerini sağlamak amacıyla ders öncesinde, sırasında ve sonrasında destekleyici hizmetlerin gerçekleştirilmesine yönelik uygulama usul ve esasları aşağıda belirtildiği gibidir:

a) Engelli öğrenciler için binaların erişilebilirliği Engelsiz Yaşam ve Koordinasyon Birimi desteği ve ilgili akademik ve idari birimlerin koordinasyonu ile sağlanır.

b) Engelli öğrenciler tarafından alınan derslerde, öğretim elemanı tarafından derste kullanılan eğitim-öğretim gereçleri (slayt, sunum, projeksiyon vb.) öğrencilerin gereksinimlerine göre, akademik birim, akademik birim temsilcisi ve Engelsiz Yaşam ve Koordinasyon Birimi desteğiyle hazırlanır.

c) Derste yapılan sunumlara engelli öğrencilerin elektronik ortamda ve basılı gereçler hâlinde ulaşabilmesi akademik birimin desteği ile ilgili öğretim elemanı tarafından sağlanır

ç) İşitme engelli öğrenciler tarafından alınan derslerde dersin işlendiği mekânda oturma düzeni, öğrencinin işitme cihazı kullanıp kullanmamasına bakılmaksızın, öğretim elemanını ve diğer sınıf arkadaşlarını rahatlıkla duyabileceği veya görebileceği şekilde oluşturulur.

d) Görme engelli öğrenciler için, imkânlar doğrultusunda, ders not ve gereçleri, dersi veren öğretim elemanı tarafından, kabartma (Braille) tarzında ya da sesli olarak, az gören öğrenciler için uygun (16 ve daha büyük) puntolarda hazırlanır.

e) Görme engelli öğrencilerin uygulamalı derslerde kullandıkları bilgisayarlara sesli programlar yüklenir.

f) İlgili akademik birimlerce, dersi veren öğretim elemanının yazılı izni doğrultusunda görme engelli öğrencilerin, dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine kontrollü olarak izin verilebilir.

g) Görme engelli öğrencilerin görsel gereçlerden yeterince yararlanamayacakları göz önünde bulundurularak, ilgili öğretim elemanı tarafından dersler tanımlayıcı, betimleyici ve açıklayıcı sesli öğelerle desteklenir.

ğ) Öğrencinin talep etmesi ve ilgili birim yönetim kurulu onayı ile engelli öğrencilerin ölçme ve değerlendirmesinin en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için, öğrencinin engel türüne ve engel düzeyine göre aynı bilgiyi ölçen eş değer başka sorular hazırlanabilir. Sınav yeri, sınav süresi, sınav formatı değiştirilip uygun hâle getirilebilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler, okumaya ya da yazmaya yardımcı kişi ya da araçlar sağlanabilir.

Ders muafiyeti

MADDE 6 - (1) Engelli öğrencilerin özel durumlarından dolayı alternatif ders talebi ile başvurmaları halinde, ders seçmeli ise eş değer bir ders verilir. Dersin eş değeri yoksa ya da ders zorunlu bir ders ise aynı ders engelli öğrenciye göre uyarlanarak yürütülür. Buna ilişkin kararı öğrencinin talebi doğrultusunda ilgili birim kurulu verir.

(2) Öğrencinin engel durumu dikkate alınarak ders/derslerden ya da uygulamalardan tamamen muaf edilmesi sözkonusu değildir. Ancak yerine ikâme yöntemlerden biri tercih edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınav Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınav uygulamaları

MADDE 7- (1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin özel durumlarına uymayan ve başarılarını olumsuz etkileyecek şartları ortadan kaldırmak, eğitim öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak için, destekleyici hizmetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin sınav uygulamaları usul ve esasları aşağıda belirtildiği gibidir:

a) Engelli öğrenciler için sınav salonlarının erişilebilirliği ilgili akademik ve idari birimler tarafından sağlanır.

b) Sınav programı ve sınavların içeriği ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda, engelli öğrencilerin özel durumları göz önünde bulundurulur.

c) İhtiyaç duyulması hâlinde, engelli öğrencilerin sınava yardımcı araç-gereçle (işitme cihazı, teleskopik gözlük, büyüteç vb.) ya da tıbbi araç-gereçle (insülin pompası vb.) girmesine ilgili öğretim elemanının bilgisi dâhilinde izin verilir.

ç) İhtiyaç duyulması hâlinde yazılı sınavlarda engelli öğrenciye refakat edecek, ilgili dersin terminolojisine hâkim bir öğretim elemanı, okuyucu-işaretleyici/yazıcı olarak görevlendirilir. Sınavlarını gerekli durumlarda bilgisayar ortamında yazmaları sağlanır.

d) Görme engelli öğrencilerin isteği doğrultusunda soru kitapçıkları kabartma (Braille) tarzında ya da sesli olarak, az gören öğrenciler için ders veren öğretim elemanı tarafından soru kitapçığı 16 ve daha büyük puntolarda hazırlanır.

e) İşitme engelli öğrencilerin sınavları eğer uygunsa çoktan seçmeli test şeklinde yapılır.

f) Bedensel, zihinsel, duygusal-davranışsal, öğrenme güçlüğü, görme, işitme vb. herhangi bir engele sahip olduğu raporla belgelenmiş öğrenciler talep ettikleri takdirde, başkaları tarafından engellenmeyecekleri ve başkalarını engellemeyecekleri bir ortamda tek kişi olarak sınava girmeleri sağlanır.

g) Okuyucu-işaretleyici/yazıcı veya büyük puntolu soru kâğıdı/kitapçığı ile sınava giren bedensel, zihinsel, duygusal-davranışsal, öğrenme güçlüğü, görme, işitme vb. engeli olan öğrenciler için sınav süresi öğrencinin durumuna göre belirlenir.

ğ) İhtiyaç duyulması hâlinde engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi gözetiminde dinlenme, tuvalet vb. ihtiyacını karşılamasına izin verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Uyuşmazlık ve hüküm bulunmayan hâller

MADDE 8 - (1) Bu Uygulama Esaslarında yer alan hükümler ile ilgili olarak engelli öğrenci, öğrencisi bulunduğu birim ile uyuşmazlık yaşarsa ya da bu uygulama esaslarında tanımlanmamış bir engellilik durumu ve ihtiyacı ile karşılaşarsa, Engelsiz Yaşam ve Koordinasyon Birimi'nin görüşü alınarak ilgili birim yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

Yürürlük

MADDE 9 - (1) Bu Uygulama Esasları hükümleri İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 - (1) Bu Uygulama Esasları hükümlerini İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektörü yürütür.